

„A dalok azért vannak, hogy történeteket meséljenek”

Koncz Zsuzsa

Koncertjei forróbbak, mint valaha. S noha kiment David Guetta bulijára a Szigetre, nem mond le arról, hogy dalaival azokhoz szóljon, akik mélyebb, tovább ható élményeket keresnek. *Tündérország* című albumának megjelenése előtt kérdeztük Koncz Zsuzsát, aki március 14-én, az Arénában monstre koncerten találkozik majd rajongóival.

Az új anyagot hallgatva, legalább két vonulat azonnal kirajzolódik. A társadalmi érzékenység és a személyesség. Ez utóbbi szinte kivédhetetlen olykor...

Tudtam, hogy van nálam két dal, amit előbb-utóbb meg kell csinálnom. Mintegy szellemi örökség számomra az a két dal, melyet Cipő hagyott rám. Egyik sem jelent még meg, világos volt, hogy mindenképp el kell jutniuk a közönséghez. Eközben gyűltek más dolgok is, melyekről úgy éreztem, el kell énekelnem. Én kezdettől arra „szerződtem”, hogy a dalaimmal egyfajta tükröként kövessem az életünket, és mutassam mindazt, amit magam körül látok. Tehát nagyon személyes indítékok működtek bennem amikor munkához fogtunk, és mindebben, mint már annyiszor, Bródy János volt a biztatóm és segítóm.

A közönség nyilván a régit, a megszokottat keresi. Egy sok évti-



zede a pályán lévő előadó pedig talán már nem szívesen énekl el ezredszerre ugyanazt.

Ha valamiről kicsit is ezt érzem, és ez nagyon belül dől el, akkor azt leveszem a műsorról. Ha nem is véglegesen, de egy pár évig. Voltak olyan évek, amikor például a *Ha én rózsá volnék*ot nem énekeltem, pedig tudtam, hogy a közönség várja. Az új anyagok pedig következnek a régiekből és természetesen fonódnak össze. Ehhez, akár tudatosan, akár tudat alatt, de igazodnak a csatlakozó új szerzők is. Érzik azt, amit szeretnék.

Mennyire hat önre, hogy a zenekészítés és -fogyasztás módjai radikálisan megváltoztak?

Az alkotói folyamatokra, úgy gondolom, nem hat. De kétségtelen, hogy az én generációmat az kicsit elkedvetleníti, hogy

manapság nincs értelme például aranylemezekről beszélni. Ugyanakkor a közönség jelenléte jóval intenzívebb, és az erő vagy akarás, ami a közönségből felém árad, erősebb, mint valaha. Ez az embert arra sarkallja, hogy továbbléljen, tovább dolgozzon, sőt, a hanghordozók válsága vagy változása doppingolhatja is az embert. Új médiát, új felületet keres, mint amilyen például a Facebook. Van egy viszonylag népes rajongói oldal, közel ötvenezren vannak, ez bizonyos mértékig kötelezi is az embert, hogy hozzásegítsük az érdeklődőket, fogyasztókat és a rajongókat, ahhoz, hogy minél többet tudjanak az új dalokról.

Azt tapasztalni, hogy élénkebb a koncert-szintér, fölértékelődött a személyes jelenlét.

Sok mindent megértem már, de elképesztő, ahogy mostanában működik. Nagyjából másfél-két éve tapasztalom, hogy hihetetlenül forró hangulatúak a koncertek, és mindenhol telt ház vár. Tegnap Győrben énekeltem, és tényleg a csilláron is lógtak. Hihetetlen lelkesedéssel vett körül a közönség, és vétek lenne erről nem tudomást venni, és a koncertezést hosszabb időre félretenni. Ezt teszik különben a nagy világsztárok is. A Rolling Stones ötven éve gördül és mennek tovább, mert a közönség ezt várja tőlük. Egy előadó számára ez a legfontosabb üzenet, és nem az, hogy például a közmédiában nagyjából három év óta nem fordultam meg. A közönségnek sem annyira fontos ez ma már, hiszen az új felületeken, a Facebookon, YouTube-on keresztül nagyon sok mindent megismerhet. Választhat, tájékozódhat. Sok persze a nekem fura, alkalmazott zene. Barátaim a nyáron például kivittek a Szigetre, David Guetta bulijára, döbbsentem figyeltem, milyen hihetetlen energiákat szabadít fel a közönségében ez a szórakozási forma. De közben jó tudni és megtapasztalni, hogy sokan vannak, akik nem így működnek, és ennél mélyebb, hosszán ható élményeket keresnek.

Hogy tud összetartani egy öntörvényű alkotókból álló csapatot? Vezér vagy médium?

Is-is. Médium, mondjuk nagyjából Bródy János tekintetében, aki többnyire teljesen kész szövegeket, dalokat hoz. A többiekkel pedig... nos, van, akivel szinte tökéletesen értjük egymást; nagyon jó dolgozni Závodi Gabival, nemcsak nagyon jó dalokat írt a lemezre, a felvételek közben mindig talált megoldást, ha elakadtunk, hangszerelt és áthangszerelt, a többiek munkáját is teljes odaadással segítette. Ösztönösen érzem, melyik dal vagy szöveg működik jól, illetve hol kell változtatni. Volt, hogy ötször futottunk neki egy szövegnek, mert tudtam, hogy a dalra és a szövegre is szükségem van, csak még nem tökéletes. Akkor addig boxolunk, amíg ki nem alakul, amit szeretnék. De néha egy időre egyszerűen félreteszünk valamit.

Szóval küzdelem zajlik. Tisztelettel bánnak ilyenkor a férfi szerzők az énekesnővel?

Velem nem lehet viccelni. Illetve dehogynem lehet, azt remélem, hogy van humorérzékem. Igyekszem nyitott lenni, vitákra és változtatásokra is, de azért nem hiszem, hogy mindig könnyű velem dolgozni. Szerencsére valahogy olyanok a körülöttem lévő munkatársak, akikkel tudunk egymáshoz kapcsolódni, egymásra tudunk hangolódni. Az „ostor” végül mindig rajtam csattan, mert egyszemélyi felelőse vagyok a munkáimnak. Azért mindig vannak pillanataink, amikért igazán megéri küzdeni. Amikor Lerch István megírta az egyik nagyon szép dalt, ami szerepel a lemezen, kiderült, hogy nincs, aki szöveget írjon rá, Bródy Jánosnak már épp elég munkát adtunk. Senki nem tudott mondani egyetlen nevet sem. Lerch Pisti pedig életében nem írt még szöveget. Aztán egyszer csak úgy, mint egy kisebb-fajta csoda, kipattant belőle egy dalszöveg, és szinte egy-két szó változtatással tökéletesnek bizonyult. A dalhoz is, hozzám is. Rá kell érezni a pillanatra, mikor olyan energiák vannak körülötünk, hogy belevághatunk egy munkafolyamatba.

Mint ahogy az albumon szerepel Cipő, a Republic egykori frontemberének két dala, nem lehet nem rákérdezni arra a veszteségre, amit a halála jelenthetett.

Én erről nem tudok beszélni. Se itt, se másoknak, másutt. Van az emberi létnek olyan tartományai, amelyek létezéséről tudunk, vannak olyan események, amelyekről tudjuk, hogy óhatatlanul bekövetkeznek. Aztán amikor megtörténnék, amikor ott vagyunk abban a tartományban, akkor egyáltalán nem segít ez a tudás. Állunk szótlánul, és nincs más, mint a hiány.

Tündérország, ez a lemez címe. Nem zavarja, hogy ez azonnal előhívhat egy politikai értelmezést?

Már szinte mindennel ez van, az ember nem tudja, nevéss-e vagy sírjon. Nálam a dalok egy részében társadalmi tudatosság működik, de ezt politikailag értelmezni erős túlzás lenne. Régen rossz, ha már mindenről ez jut eszünkbe. Számomra az a „történelmi” tapasztalat, hogy a dal sajnos nem váltja meg a világot,

és nem megoldás a gondjainkra sem. Az ember ugyan igyekezhethet, és engem kétségtelenül vonzanak a szinte lehetetlen kihívások, de jól tudom, hogy a dalok azért vannak, hogy történeteket meséljenek valamiről, ami talán fontos, szép vagy csúnya, vagy tanulságos, szóljon önmagunkról, az életünkről, a világunkról, hogy erőt adjon, hogy elvigyen bennünket soha nem látott helyekre, akár megmutassa *Tündérországot*, vagy a *Sárkányok földjét*. Olyannak, amilyen. Szóval ez nem politika, hanem a dal, vagy ha úgy tetszik, a művészet maga.



H. G.